

2. ИЗЛОЖЕНИЕ ПРЕДЪ СУЛТАНА ПРОТИВЪ ФЕНЕРСКОТО ДУХОВЕНСТВО. — Презъ пролѣтъта на 1846 г. султанъ Абдулъ Меджидъ предприема една обиколка изъ източна България, придруженъ отъ министъръ Решидъ паша. Той иска лично да изучи положението въ нѣкои български провинции и да влѣзе въ допиръ съ населението. И на всѣкажде Решидъ паша държи речи за законностъ, равноправие и справедливостъ, безъ разлика на народноститѣ. Възползвани отъ това царско благоволение, българите отъ много градове подаватъ обстойни просби до султана, за да искатъ отстраняването на разни несправедливости, възвръщането на заточенитѣ Неофитъ Бозвели и Иларионъ Михайловски, премахването на владишкитѣ произволи и увеждането на българска иерархия. Въ гр. Руse било подадено едно заявление, писано въ Букурещъ отъ д-ръ Селимински. То, съставено първоначално на изисканъ гръцки езикъ и преведено на турски отъ тайния съветникъ на сръбския князъ Александъръ Карагеорги, Г. Протопоповичъ, било предадено на султана отъ една гражданска делегация въ присѫствието на сръбския князъ, който билъ дошелъ да поздрави лично султана, и на руския царски делегатъ генералъ Граберъ, сѫщо дошелъ по случая и получилъ преписъ отъ заявлението. Въ него ние откриваме факти, пожелания и исторически справки, които го сблизватъ съ изложениета на Неофита Бозвели и на Илариона до Високата порта отъ една година по-рано. Следъ единъ уводъ, посветенъ на българската лоялностъ къмъ султана и на българската благодарностъ за хатишерифтѣ въ полза на раята, и специално за тоя отъ 18 февруари 1846 г., гражданитѣ на Руse се осмѣяватъ да представятъ на „благоразумната и бащинска грижа“ на държавния глава следнитѣ свои искания, съ които трѣба да се поправятъ „безбройнитѣ нередовности и грабежи,“ вършени изъ епархиитѣ на България отъ гръцкитѣ архиереи:

1. Изрично да се опредѣли годишната заплата на владицитет и числото на тѣхнитѣ слуги, защото, макаръ че всичкитѣ други Ваши министри и чиновници иматъ опредѣлени заплати и неизлишни слуги, само владицитет искачъ и получаватъ безсъвѣстно колкото могатъ, като си служатъ съ всѣкакви престжпничества и се опиратъ на туй, че притежаватъ ферманъ и заповѣди отъ Ваше Величество, но никогажъ нито ги показватъ, нито ги четатъ, за да знаемъ по какви условия се пращатъ владицитет при настъ. И